

Кіценька О.О.,
вчитель англійської мови
Кам'янець-Подільського НВК №13
у складі спеціалізованої ЗОШ I-III ступенів
з поглибленим вивченням польської мови і гімназії Хмельницької області

Сторітеллінг як один з ефективних методів викладання англійської мови

У статті розміщена загальна інформація щодо використання методу *storytelling* в мовленнєвій діяльності учнів початкової школи. Це зокрема: сутність методу та прийоми використання даного методу в освітньому процесі.

Методичні рекомендації стануть в нагоді вчителям початкової школи з питання розвитку мовленнєвої компетенції дітей шляхом використання сучасних освітніх технологій на уроках іноземної мови.

Ключові слова. Виховання, особистість, сторітеллінг, формування, комунікація, модернізація, компетенція.

Пріоритетним напрямком модернізації освіти є виховання особистості, яка прагне до максимальної реалізації своїх можливостей, відкритої для сприйняття нового досвіду, здатної на усвідомлений та відповідальний вибір у різних життєвих ситуаціях. Для вирішення цього завдання важливо вже на початковому етапі навчити дітей вирішувати мовними засобами ті чи інші комунікативні завдання в різних сферах і ситуаціях спілкування. Комунікативна компетенція передбачає володіння всіма видами засобів комунікації, основами культури усного та писемного мовлення, базовими вміннями і навичками використання комунікативних засобів в різних сферах і ситуаціях спілкування.

Однак в поняття комунікативної компетенції входить оволодіння необхідним набором не тільки мовних та мовленнєвих знань, а й умінь в галузі комунікативного аспекту будь-якої професійної діяльності, а також практичного використання засобів комунікації, що необхідно для формування соціально активної особистості, що орієнтується в сучасному світі.

Ефективність освіти в сучасній школі, а особливо під час пандемії та дистанційного навчання, залежить від умінь педагога правильно вибрати методи і прийоми навчання в конкретних умовах для кожного заняття чи уроку.

Можливо ви помічали, як уважно дітки слухають вихователя, коли він розповідає їм казочку, і як швидко вони починають відволікатися, якщо він читає її з книги? Що приваблює їх в першу чергу? Дітки полюбують та краще запам'ятовують імпровізовані історії, ніж заучені тексти. Щоб навчитися правильно та цікаво розповідати, ефективно використовувати це вміння у роботі, я пропоную ознайомитися з методом сторітеллінгу.

Сторітеллінг – технологія створення історії та передачі за її допомогою необхідної інформації з метою впливу на емоційну, мотиваційну, когнітивну сфери слухача.

У перекладі з англійської *story* означає історія, а *telling* – розповідати.

Сторітеллінг – це розповідання міфів, казок, приказок, билин. Самі розповіді можуть бути як про вигаданих (книжкових, казкових, мультиплікаційних), так і про реальних (дітей групи, самого педагога) героїв. Вони схожі на казки, оскільки мораль в них прихована. Методику сторітеллінгу розробив 90-х роках минулого століття голова великої корпорації Девід Армстронг. Він вважав, що історії, розказані від свого імені, легше сприймаються слухачами, вони більш захоплюючі й цікавіші, ніж читання книги.

Технологія сторітеллінг на уроках англійської мови забезпечує комунікативний, мовленнєвий, мовний, емоційний та соціокультурний розвиток молодших школярів. Сюжет історії завжди викликає безліч різноманітних емоцій в учнів, навчає моральним цінностям, дозволяє проаналізувати вчинки та почуття героїв, а наповнення історії (лексика, граматики) допомагає краще засвоїти вивчений матеріал. Психологи стверджують, що у слухачів чи читачів можуть виникнути такі емоції, як злість, відроза,

страх, радість, сум та подив. Саме тому, ми можемо говорити про те, що історії розвивають емоційний інтелект дитини.

Метод сторітеллінгу полягає в нестандартності його проведення, це зразок інформаційно-ігрового проекту (відбувається формування практичних умінь навичок). Не секрет, що однотипність уроків знижує учнівську активність, притупляє увагу. Нестандартна форма методу передбачає одну з форм групового навчання, що сприяє реалізації комплексних цілей, засвоєнню бази знань; формує навички самоконтролю, вміння висловлювати особисту думку і враховувати думки інших, почуття обов'язку і відповідальності за результати. Учень, застосовуючи метод сторітеллінгу не лише сприймає певну інформацію, а бере активну участь у її засвоєнні, опановує засоби самостійного їх поповнення і розширення.

Сторітеллінг включає в себе різні напрямки - в ньому тісно переплетені психологія і педагогіка, дидактика та акторська майстерність. Що більший словниковий запас має оратор, то більше впевненості у власних силах; що допитливіший розум, то кращими виходять історії.

Сторітеллінгом зацікавлені і педагоги, і психологи у всьому світі, оскільки пояснення матеріалу у формі розповіді історій розвиває в учнів уяву, логіку та підвищує рівень культурної освіти. Історії дозволяють розповісти про те, як приймаються рішення та будуються стосунки. Через обмін історіями, вибудовуючи емоційні зв'язки, учні та вчителі створюють правильні й більш якісні взаємостосунки.

Види сторітеллінгу

- Культурний – розповідає про цінності, моральність та вірування;
- Соціальний – розповідь людей один про одного (можна розповідати дітям історії з життя відомих людей, що може стати для них прикладом для побудови свого життя).
- Міфи, легенди – вони відображають культуру й нагадують нам, чого в житті слід уникати аби бути щасливим.
- Jump story – всі полюбують слухати історії про містичних істот, коли неочікуваний кінець змушує підстрибнути на стільці від страху. Такі історії допомагають подолати власні страхи.
- Сімейний – сімейні легенди зберігають історію наших пращурів. Ці історії передаються з покоління в покоління та мають повчальний характер.
- Дружній – ці історії об'єднують друзів, оскільки вони згадують про певний досвід, який вони пережили разом.
- Особистий – особисті історії розповідають про власний досвід та переживання. Це важливий вид сторітеллінга, оскільки подібні історії допомагають зрозуміти себе, і почати розвиватися.

Основні функції сторітеллінгу

- Мотиваційна. Це спосіб переконання учнів, який дає змогу надихнути їх на прояв ініціативи в навчальному процесі.
- Об'єднуюча. Історії є інструментом розвитку дружніх, колективних міжособистісних стосунків у класі, групі.
- Комунікативна. Історії здатні підвищити ефективність спілкування на різних рівнях.
- Інструмент впливу. Дозволяє не директивно впливати на учнів та формувати в них суспільно корисні переконання.

Утилітарна. Один із найпростіших способів донести до інших зміст завдання або проекту.

Визначають активний та пасивний сторітеллінг. Вчитель може обрати чи створити власну історію для розповіді в класі (пасивний сторітеллінг), або учні створюють історію чи продовження історії самостійно (активний сторітеллінг). Вибір сторітеллінгу залежить від мети уроку та особистих преференцій вчителя.

Як підготувати учнів до сторітеллінгу на прикладі казки 'The enormous turnip' від MM Publications.

1. Що ти бачиш на картинці? Розмалюй та напиши речення. З цього завдання можна розпочати урок та закріпити вже вивчену лексику. Для продовження завдання, можна запропонувати два варіанти відповідей. Учні читають речення та обирають правильний на їх думку варіант.

2 Who can you see? Finish the picture and write.

F_____r B_____ with h_____ w_____,
d_____g_____ and _____n.

2. Розкажи історію за картинками. Окрім того, що ми описуємо картинку, можна звернути увагу учнів на героїв історії та, що вони роблять. Це завдання можна використовувати як перед прочитанням історії, так і після.

3 Read and circle a or b.

1. a. Farmer Bill would like some soup.
b. Jenny would like some soup.

2. a. Farmer Bill is making turnip soup.
b. Farmer Bill is planting a seed.

3. a. Jill can make turnip soup soon.
b. Farmer Bill can make turnip soup soon.

4. a. The turnip is huge.
b. The turnip isn't enormous.

Farmer Bill pulls the turnip. They give a shout and ...the turnip comes out! Benny shouts it's big. Farmer Bill shouts it's huge. And Jenny shouts it's enormous. That night, they all eat turnip soup!

6. Розшифруй таємне повідомлення. Для того, щоб зацікавити учнів прочитати історію або її продовження, запропонуйте дітям наступне завдання: «Про що думають герої?»

Наприклад:

Таємне повідомлення
наступне: Aha! The ducks can help our group pull the turnip!

Як бачимо, такий спосіб подачі допомагає запам'ятати матеріал набагато краще, тому що ця історія реальна і "пережита". Головна особливість сторітелінгу в тому, що історії нічого не нав'язують і не пропонують: послуховавши «правильну» історію, аудиторія сама зробить потрібний висновок і збереже у пам'яті набагато більше інформації.

Метод сторітелінгу, на наш погляд, сприяє формуванню у дітей орієнтовної основи поведінки в мовних ситуаціях; ознайомленню учнів з варіантами мовних дій, умінь їх комбінувати і знаходити нові рішення. Виробляється впевненість у володінні прийомками, заснованими на особистому досвіді; зникає мовний

3. Заповни пропуски в історії.

Для цього завдання, Ви можете запропонувати учням текст з пропусками і попросити учнів заповнити пропуски словами, які найбільш підходять за змістом. Для полегшення завдання, можна надати список слів для заповнення пропусків.

4. Опиши одного з персонажів. Для цього завдання, можна взяти речення з тексту, наприклад: "Sorry, I can't pull. My back hurts. My day is full. Scratch, you are lazy. Come and help; the turnip's tasty!"

5. Напиши кінцівку історії самостійно. Вчитель може запропонувати уривок з історії і попросити учнів написати кінцівку, вказуючи героїв та що вони роблять самостійно. Наприклад: Scratch pulls the ducks, and they pull cats, and the cats pull Daisy, and cow pulls Jenny, and Jenny pulls Benny, and Benny pulls Jill, and Jill pulls Farmer Bill, and

2 What are the cats thinking?

1	6	1	15	6	4	3	16	2	8	14	2	1	10
6	4	9	12	11	16	13	5	13	11	16	12		
12	16	9	9	15	6	4	15	16	13	10	7	12	!

1=A	9=L
2=C	10=N
3=D	11=O
4=E	12=P
5=G	13=R
6=H	14=S
7=I	15=T
8=K	16=U

бар'єр, створюється досвід вираження своєї особистісної позиції в спілкуванні, адекватної самооцінки «продуктів спілкування», вміння презентувати себе.

На заняттях важливо не тільки розповідати історії, а й давати дітям можливість створювати і розповідати історії самим. Для кожної людини важливо навчитися розповідати історії на аудиторію, щоб бути конкурентоздатним в умовах сучасного світу, мати можливість бачити реакцію інших на висловлювання, бути самодостатньою особою.

Дослідження ролі сторітеллінгу показує, що варто заохочувати та поширювати цей метод викладання, тому що він допомагає не тільки запам'ятати матеріал, а й збагатити усне мовлення. У сучасній освітній ситуації такий метод є варіантом неформального навчання і використовується як додатковий до академічного. Основним фактором успішності сторітеллінгу є підібрані і вчасно розказані історії. Тому використання цієї методики на практиці, на мою думку, повинно мотивувати школярів до навчальної діяльності, до пізнання чогось нового, усвідомлення мети своєї діяльності, а також сприятиме їхньому загальному розвитку.

Список використаних джерел та літератури

1. Вільгоцька, Н. Нетрадиційні засоби розвитку мовлення та творчості малюків: ігри із сухим басейном / Наталія Вільгоцька // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2013 – № 6 – С. 54–60.

2. Крутій К., Зданевич Л. Сторітеллінг: мистецтво розповідання, або як зацікавити й мотивувати дітей / Катерина Крутій, Лариса Зданевич // Дошкільне виховання. – 2017. – № 7. – С. 2-5.

3. Кузнецова О. И. Сторителлинг как метод работы с детьми у ДОУ [Електронний ресурс] / О. И. Кузнецова // Интерактивный метод работы учителя-логопеда с детьми 6-7 років – Сторителлинг: [Metodichka.org Live jornal]. – Режим доступа: http://www.metodichka.org/news/storitelling_kak_metod_raboty_s_detmi_v_dou/2018-05-20-1348, вільний. - Назва з екрану.

4. <https://www.pedrada.com.ua/article/2361-metodi-navchannya>

5. <https://mmpublications.com.ua/storytelling/>

6. <https://ua.be-english.com.ua/how-to-use-storytelling-in-teaching-english/>

Клепацька Л.В.,
практични психолог
початкової школи міста Городок,
Городоцької ОТГ

Проблема професійного вигорання

У статті розглядається поняття «професійного вигорання», розглянуті фактори, що призводять до емоційного вигорання педагогічних працівників. Виявлено та означено основні стресогенні фактори педагогічної професії. Визначено та описано найбільш поширені прояви стресу в учителів: фрустрованість, підвищена тривожність, дратівливість, виснаженість.

Ключові слова: синдром професійного вигорання, стресори, виснаженість, фрустрованість, тривожність, дратівливість.

На даний час в освіті велика увага приділяється формуванню навичок відповідальної поведінки молодого покоління щодо власного здоров'я, а також створення комфортного, психологічно сприятливого середовища для дітей. Але так як у освітньому процесі беруть участь кілька сторін, як діти, так і дорослі, і в першу чергу педагоги, то виникає необхідність говорити не тільки фізіологічне, а й психологічне здоров'я педагогів. Рівень емоційного здоров'я вчителів прямо пропорційний благополучному вихованню дітей. Цього можна досягти за рахунок того, якщо вчителі